

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nerancate nu se
primesc. — Manuscripte nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anuștiri:
în Viena: M. Dusan, Heinrich
Schulz, Rudolf Moss, A. Oppelitz,
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dannauer, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agenca Eneas, Buc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karovitz & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colônă 6 or. și
50 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ ieșe în săptămânul.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din arară
și la dd. colectorii.
Anunțurile pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu două în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sân 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 69.

Brașov, Mercuri-Joi, 28 Martie (9 Aprilie)

1896.

Fortificarea „națiunii“.

(I.) Intr'unul din numerii trecuți ai fôiei nôtstre am fost reprodus o corespondență, ce 'i-s'a trimis din Budapesta diarului „Algemeine Zeitung“ asupra dispozițiunei spiritelor din capitala ungară în ajutorul mileniului. Tristă e icôna, ce-o dă fôia germană asupra stărilor de lucruri din „statul milenar“, dér nu e mai inveselit pentru Unguri nici tabloul, ce ni-l întâșează de un timp încôce pressa maghiară opozițională, care zugrăvesce cu colorii destul de posomorite situația, în care se află „națiunea“ în momentele, când se pregătesce a serba existența ei de o miă de ani pe pământul vechei Panonie.

Cu completarea acestui tablou s'a ocupat pressa din cestiune și din incidentul sêrbătorilor invierii, totodată însă ea se îngrijesc și de mijloce de îndreptare și de întărire pentru viitor. Remediile propuse cad, se înțelege, numai în cadrul strimt al ocrotirii intereselor specifice maghiare de rassă; ele nu purced din un sentiment mai înalt al libertății comune pentru toți cetățenii fără deosebire de limbă și naționalitate, și cu atât mai puțin sunt întemeiate pe principiul egalei îndreptății, care se face posibilă desvoltarea culturală și politică a popórelor diterite, ce constituesc acest stat.

Unul dintre corifeii stângei extreme, Sécuiul archișovinist Gabriel Ugron, face în numărul de Paști al lui „Magyarország“ o privire retrospectivă asupra „națiunii jubilate“ și asemănând trecutul cu prezentul ajunge la constatarea, că puterea de viață a „națiunii“ a scădut și că e iminent necesar de-a se fortifica masele și de a-le deschide pórta de intrare în viața constituțională și parlamentară.

Fiă-care cetățen și patriot —

dice el — are drept a lucra la cestiunile, cari preocupă patria, deórece fiă-care om cu mintea cóptă e în drept a gusta libertatea, a pretinde dreptatea și a-și valida dreptul.

Așa este! Principiul e cât se pôte de măreț și salutar și nici un „om cu mintea cóptă“ nu-i va contrădice. Decă în aplicarea acestui principiu Sécuiul Ugron n'ar fi unilateral și nu s'ar preocupa numai de interesele nenorocitei „idei de stat maghiar“, el ar apare ca unul dintre cei mai mari apostoli ai libertății și dreptății comune pentru toți cetățenii. Ugron însă are nefericirea, ca toți conaționali lui, de-a avé simț numai pentru „libertatea ungară“, înainte sa numai Ungurul are drept la libertate și dreptate, numai „nația alcătuită de stat“ pôte avé pretenții la un viitor.

Data fiind acéstă măsură a „libertății“, se vedem, cum gândesc Ugron a-și ferici némul și a-l „fortifica“ pentru tóte timpurile și eventualitățile. După-ce constată înainte de tóte, că luptătorii pentru drepturile „națiunii“ s'au împuținat, și că e o firăscă cerință a-i spori cât mai curând, el cere, ca numărul alegătorilor unguiri să fiă așa de mare, încât să nu existe posibilitatea de a-i înfrica, corumpe cu bani și amecă cu rachiul la alegerile diatale. Adecă dreptul electoral de ađi să fiă înlocuit cu *sufragiu universal*, ca ast-fel să răsără ca din pământ o pătură „virgină“ de alegători unguiri.

Reforma acéstă o pretinde dela Ungaria chiar și comunitatea de interese și aspirațiuni, în care trăesc cu Europa apusană, și Ugron ține fôite mult, ca Maghiarii nici în privința acéstă să nu rămână înderétul națiunilor civilisate din Apus. Cu modul acesta de reformă în viața parlamentară el crede, că pe de-o parte „națiunea“ se va fortifica pentru tóte vécurile, ér de altă

parte inovația contemplată de el va face să se ștergă tóte nelegiuirile, ce s'au sêvêșit dela dualism încôce contra națiunilor nemaghiare de sub oblăduirea ungară sub falsa etichetă a supremației „statului unitar“ și sub titlul realizării și conservării „ideii de stat“.

Ugron se provôcă decă la Europa civilisată, cu verdictul căreia vré să spărie pe puternicii sêi conaționali dela cărmă, și în numele acestei Europe solicitéză o reformă, care să acopere și să ștergă tóte nelegiuirile din trecut comise contra popórelor nemaghiare.

Nu mai încape indoială că apucătura e șirétă. Mileniul e la ușă, și stăpânitorii din Budapesta sunt espuși rușinei de-a se arăta lumii în tótă golătatea lor de politici despoți și siluitori. Dér totuși, ca să imblândescă verdictul străinătății, ei vor spune, că étă se fac pregătiri pentru o mare reformă în cadrele căreia vor încăpé toți cetățenii, și Sécuiul nostru va asigura pe cei din Apus, că „națiunea milenară“ va da loc la masa verde tuturor de-o potrivă.

Prin modalitatea acéstă ieftină și seducătoare, Ugron și soții sêi speréză o a doua fortificare, adecă „fortificarea“ reputațiunei „națiunii“ în fața străinătății.

Cu alte cuvinte, supremații unguiri vor, ca hiena turbată a maghiarisării s'o îmbrace pe timpul sêrbătorilor milenare în piele de oie. Vor să arate lumii, că lacomii dela putere nu mai prădeză în turma viuă a naționalităților și că au de gând să ne împartă „drepturi“ cu găléta.

Și Ugron speră, că străinătatea îi va crede pe cuvânt. Se pôte, ca în entuziasmul paradelor și banchețelor să se afle și „ómeni cópti la minte“, cari să le credă un moment. Dér nu se va puté nici-odată

ajunge la o adevărată întărire și conservare a intereselor bine pricepute ale țerii, câtă vreme dăinuesce un sistem de guvernare basat pe ura de rassă și pe principiul încălcării celui mai sfânt drept de limbă și naționalitate în favorul rasei domnitore.

A fortifica însă „națiunea“ prin aceea, că vré să nimicesc națiunile nemaghiare, însemnéză a voi să întăresc partea superiôră a clădirei coperișul și pârții prin aceea, că subminezi și dărimă fundamentul ei. Un smintit numai ar puté să se apuce de o astfel de lucrare.

Și supremații unguiri nu vor să părăsescă nici acum acest sistem de „fortificare“. Ei vèd réul, vèd că nu merge bine, dér în orbul lor fanaticism au înaintat așa de mult, încât o întórcere ar fi posibilă numai renunțând cu totul la idea barbară de a assimila și desnaționalisa pe Români și pe Slavi. Inșă acéstă ar însemna pentru ei a capitula dinaintea postulatului dreptății.

Nu rămâne dér, decăt ca óstea șovinismului ungaresc infect să-și continue opera de distrugere până se va distruge ea însă-și și se va prăbuși în mormântul propriilor ei păcate.

Atunci „fortificarea“ contemplată de supremații unguiri va fi desêvêșită!

CRONICA POLITICĂ.

— 27 Martie.

Interesant este un comunicat al „Corespondenței politice“ din Viena privitor la taima despre închinarea stégului României înainte regelui Ungariei cu ocaziunea conductului festiv la mileniul din Budapesta. Despre o închinare, đioe numita corespondență, n'a fost vorba nici-odată. Totul se reduce la obiceiul istoric, ca la încoronare să fiă purtate pe lângă stégul ungaresc și stégurile țerilor, cari

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dela Societatea geografică română.

Darea de sémă anuală a secretarului general George I. Lahovari în ședința dela 2 (14) Martie 1896.

I.

După exemplul anilor trecuți și conform cu prescripțiile statutelor nôtstre, vè cer voie a vè da sémă, în acéstă sêră, de activitatea societății nôtstre în cursul anului expirat, și tot-de-odată a vè întreținé pe scurt de ceea ce s'a lucrat în străinătate de cătră societățile geografice similare.

Budgetul ce ne-ați pus la dispoziție pentru anul trecut s'a soldat la încheierea anului cu o economie de 933 lei, 69 bani, și fără a fi fost nevoie e ne atinge de micul capital ce posedă societatea.

Acest bun rezultat s'a putut obține, mulțumită generosității D-nei Dr. Turnescu, care, cu începerea anului expirat, a făcut donație societății nôtstre de o rentă anuală de 500 lei. Nu me indoiesc, că sunt expresia D-vóstré tuturor, aducând astă-sêra D-nei Dr. Turnescu adêncele

mulțumiri ale societății pentru generoasa D-sale donațiune.

Cred, că asemenea exemple ar fi imitate și de alți bine-voitori decă s'ar recunôce societății nôtstre drepturile de persoană juridică. În acest scop mai mulți colegi ai noștri au depus deja pe biroul Camerei un proiect de lege și, cum avem fericierea a avea mai mulți colegi în ambele corpuri legiuitoare, avem dreptul a spera, că acéstă recunôcere se se face chiar în cursul legislațiunei actuale.

Budgetul nostru pentru anul curent, aprobat de comitet, se urcă la suma de 12.240 lei, atât la venituri cât și la cheltuieli; ér contul premiilor, după-ce s'au plătit tóte premiile datorite până acum, dá un sold de 2.600 lei, parte în numerar, parte neversăți încă de donatori, și care va servi a-se plăti premiile, ce se vor mai acorda pentru dicționarele județelor Constanța și Tulcea.

Și în anul trecut buletinul societății geografice a apărut ca de obicei. Prima fasciculă cuprinde, între altele, conferințele atât de interesante ale D-lor I. Calenderu, Gr. Ștefănescu și alții, ér a doua va cu-

prinde erudita conferință a D-lui D. Sturdza asupra populației țerei din punctul de vedere etnic. Din dicționarele premiate s'a mai tipărit trei, fiind încă două (Dolj și Râmnicul-Sărat) sub tipar, astfel că numărul total al dicționarelor tipărite până acum se urcă la 25, rămânând a se mai tipări în anul curent, decă mijlocele bănesol ne vor permite, încă 5 județe, și atunci vom avea cele 30 județe, cari compun România propriu đisă, complete. În ceea ce priveșce cele două județe transdunărene, ce au rēmas încă de premiat, am primit pentru concursul de est-timp dicționarul județului Tulcea. Pentru județul Constanța nu s'a prezentat încă nici o lucrare și cred, că ar fi mai nimerit a însărcina anume un tînăr, care să se fi distins deja în asemenea lucrări, care în vacanțele cele mari, ar putea studia la fața locului județul său cel puțin parte din el, ast-fel ca să nu rămână mult timp incompletă opera interprisă de societatea nôtstră.

Acum este timpul a chibzui și a lua măsurii ca, din tot acest voluminos material adunat, să edităm *marele nostru dicționar geografic*, care să fiă o operă demnă

de societatea nôtstră. În adunarea nôtstră intimă de mâne sêră voiu avea onóre a vè propune mijlocul ce-l cred mai nimerit pentru a aduce la bun sfârșit acéstă lucrare, și D-vóstré veți hotări, precum și asupra mijlocelor bănesol, căci o asemenea cheltuială nu pôte intra în restrânsele resurse ale budgetului nostru ordinar.

Acum că opera nôtstră de căpetenie, *dicționarul geografic*, este aprópe terminată, trebuie să ne gândim la o altă lucrare tot atât de folositoare și trebuincioasă și care este editarea unui atlas bine condiționat a celor 32 județe, care alcătuesc regatul nostru. N'am trebuință a insista cât de mult se simte acéstă lipsă, atât pentru școlă, cât și pentru particulari; într'adevăr, în ultimii ani s'au tipărit mai multe cărți de județe de cătră profesorii de geografie respectiv, dér aceste cărți păcătuesc prin neexactitatea lor, fiind copiate și reduse de pe charta statului-major austriac pentru Muntenia, și de pe charta Dubău pentru Moldova. Astăđi însă, când Statul nostru major a lucrat tótă charta Moldovei și a Dobrogei, precum și o bună

au fost legate odinioară cu Ungaria. În cazul de față însă, în programa conductului festiv nici pomenire nu este de un steg român, sau chiar de unul al României, cum n'a fost nici la încoronarea din 1867. Tota neînțelegerea provocată de presa din București s'ar reduce, dice „Pol. Cor.“, numai la schimbarea cuvântului: „România“ cu „Cumania“. Quod erat demonstrandum!

Față de scirea dată de „Magyarország“, că nouele alegeri de deputați dietali se vor face încă în Iunie, ori Iulie a. c., foia unghurească „Fővárosi Lapok“, care este în strinse legături cu cercurile guvernamentale, pretinde a soi, că alegerile nu se vor face înainte de Octomvre. „N. W. Tagblat“ în numărul său de Pași publică interviul, ce spune că l'a avut cu un bărbat de stat ungar. Din acest interviu încă rezultă, că alegerile vor trebui să se facă neapărat la toamnă, adică cu 3—4 luni înainte de expirarea mandatului actualilor deputați.

Organele guvernului unghuresc „Nemzet“ și „Pester Lloyd“ publică o declarațiune a patriarhului Brancovits, care se apără contra unor bănueli și invinuiri ridicate în presa maghiară la adresa lui. Patriarhul negă, că ar fi răspândit între Sârbi credința, că ministrul-președinte unghuresc prin convocarea cunoscutei conferențe sârbesco proiectează un „atentat“ la autonomia națională a bisericii sârbesco; negă că din cauza aceasta ar fi intrat în înțelegere cu Metropolitul sârbesc din Belgrad; în fine negă, că articuli publicati în cestiunea aceasta de anumite ziare sârbesco s'ar fi scris cu scirea, ori chiar la îndemnul lui. Tote aceste faime, patriarhul le declară ca simple calumnii. Recunoșce, că Georgevici, fostul ministru de culte și instrucțiune al Sârbiei, îl cercetază câte-odată în an, der acesta o face nu ca agent politic, cum a fost timbrat în presa maghiară, ci ca fost conscolar și prietin din copilăria al patriarhului. — Declarațiunea aceasta este întimpinată cu simpatia de presa unghurescă.

In cestiunea episcopiei armenesce.

Cestiunea înființării unei episcopii armenesce în Gherla, precum șcim, a dat naștere la o viină polemică în presa unghurescă din Olușiu. „Erdelyi Hirado“, al cărui redactor este armean, reprezintă în această polemică interesele Armenilor și pledază „pentru înființarea episcopiei din vorbă. „Kolozsvár“, din contră, e contra înființării unei episcopii cu rit armenesc de temere, ca nu cumva să se deștepte în Armeni sentimentul conșervării de rassă. Polemica în colonele lui „Kolozsvár“ o susține d-l Szentkirályi Kálmán. Sunt interesante motivele, ce le invocă acest Szent-

királyi pentru a paralisa tendințele Armenilor de a-și înființa o episcopie proprie a lor. El își face socotela astfel:

O episcopie pôte fi de 'lipsă numai acolo, unde sunt preoți, er preoții pot fi de lipsă numai acolo, unde sunt și credincioși. În Ardeal însă sunt numai patru parochii cu rit armenesc: una în Gherla întemeiată la 1700, cu 1248 de credincioși; a doua în Elisabetopol întemeiată la 1708, având adî 319 suflete; a treia în Giurgeu St.-Miclăuș întemeiată la 1730 cu 410 suflete și a patra în Ciuc-Șepviz întemeiată la 1785 cu 150 suflete. Cu filiale cu tot numărul credincioșilor armeni cu rit armenesc este astăzi în Ardeal de 2127 credincioși. După datele statistice ale ultimului recensământ făcș în întrăgă Ungaria se află 3523 „indiviși cu limba maternă armenescă“.

Concluziunea d-lui Szentkirályi este, că stând astfel lucrul, episcopul armean, la oas decă s'ar înființa episcopia din vorbă, s'ar prăpădi de urit, căoi chiar decă el însuși ar boteza pe fii-care credincios, nici în acest cas nu și-ar puté găsi destulă ocupațiune, cu oare se-și omôra timpul.

Admite însă șovinistul unghur, că numărul Armenilor aflători în Ungaria este mult mai mare, de cum îl arată cifrele de mai sus, der majoritatea covârșitoare a lor se declară adî de Maghiari și nici nu vor să șcie de-o naționalitate armenescă. Frica șovinistilor unghuri este, că înființându-se acum o episcopie armenescă, urmarea ar fi, că numărul preoților armeni s'ar înmulți „în mod artificial“ în tote orașele, unde se află Armeni bogați, aceștia s'ar despărți de biserica rom.-catolică și s'ar constitui în parochii separate armenesce, la urmă ar veni matricule separate armenesce, serviciu armenesc, instrucțiune elementară armenescă, predici armenesce și „pôte-oi într'o generațiune nu toamai depărtată s'ar deștepta și spiritul de separațiune național armenesc“. Articulu și-l termină șovinistul unghur cu oevintele: „Mare păcat comite acela, care viră ic între Maghiari și Armeni și deșteptă spiritul separațiunii“.

Cu alte cuvinte, Armenii au fost ômeni „oinștiți“ și „bunî patrioți“, pe cât timp n'a voit să șcie nimic de interesele lor de rassă; acum însă, când vor și ei să facă oeva pentru ei, sunt acusați cu „mare păcat“.

Acosta e răsplata celor ce-și neglijeză interesele rassei pentru câte-un os de ros, precum au făcut Armenii.

SCIRILE ȚILEI.

— 27 Martie.

Teatru român de diletanți în Brașov. Atragem atențiunea publicului român din Brașov și jur asupra seratei, ce se va arangia mâine sêră în sala nouăi redute orașenesce din loc. Programul seratei, atât de promi-

ștor, nu lasă nici o îndoelă, că vom avé o sêră din cele mai plăcute. Se va reprezenta piesa „Trei doctori de-adață“, comediă într'un act, localisată de d-na Virginia A. Vlaicu. Diletanții sunt domni și domnișore române din societatea noastră de aici. După teatru va urma concertul reuniunii române de cântări, er la fine dans. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore precis. Prefurile de intrare sunt moderate, variând între 1 fl. 20 cr., 1 fl., 80 cr. și 60 cr., pentru studenți numai 40 cr. Venitul e destinat pentru fondul societății de teatru român. Nu ne îndoim, că publicul român din Brașov, ca și cel de prin comunele învecinate, care a fost prevenit din Țina primă de Pași prin afișuri, va profita de această rară și atât de bine venită ocașiune spre a petrece împreună această promiștore sêră.

„Regularea comunelor“. În ministerul de interne s'a terminat țilele aceste desbatere asupra unui proiect de lege privitor la „regularea comunelor“. Prin acest proiect se țintese la strivirea totală a autonomiei comunelor; colecatorii de dare, medicii de cerc, veterinarii vor fi numiți din partea statului. Se vor înființa nisce posturi nouă de funcționari, numiți „Körsolgăbirii“. Numărul acestora va fi de vre-o 4800 cu leafă dela 500—800 fl. și pe lângă aceea 150—175 fl. bani de quartir. „Körsolgăbirii“ vor avé să pörte matriculele și să încheie căștoreile, vor fi adeoi un fel de „popi“ după chipul și asemnarea lui „Pișta-băcsi“. În schimb însă, fiind-că multe diu sarcinile „fisolgăbirilor“ le vor purta „Körsolgăbirii“, se vor sista mai multe dintre posturile de solgăbiriu. Dela un „Körsolgăbiriu“ se va cere să fi absolvent de gimnasiu ori de scôlă reală superiôră și să fi absolvat cursul pentru administrațiune, depunând un esamen de stat. Posturi de medici de cerc vor fi 1453.

Reuniunile învțătorilor confesionali. Deôrece se află mai multe reuniuni învțătoresce confesionale, ale căror statute nu sunt aprobate de guvern, ministrul unghuresc de instrucțiune publică a dat o ordinațiune cătră autoritățile superiôre bisericosce, în oare ordonă, ca cel mult până la sfirșitul lui Mai a. c. să i-se trimită statutele tuturor reuniunilor învțătoresce spre aprobare, căoi după trecerea acestui termen va sista activitatea reuniunilor învțătoresce, cari n'au statute aprobate de guvern. — Unde rămâne dreptul de autonomie al autorităților noastre confesionale, decă nici o reuniune de învțători nu mai pôte exista fără statute aprobate de guvern?

Madificare în organizarea preoților militari în timp de pace. „Pester Lloyd“ comunică, că Majestatea Sa a conces, ca în viitor preoții militari greco-catolici și greco-orientali împărțiți în clasa VIII, de aici încolo să pörte titlul de: „Pro-

topopi militari“, er preoții evangelicilor militari clasa VIII vor purta titlul de: „Seniori militari“. Numărul preoților militari activi în timp de pace este următorul: 1 vicar apostolic, 1 director consistorial, 2 secretari consistoriali, 15 preoți militari, 1 protopop greco-catolic, 1 protop. greco-ort., 1 senior militar evangelic, 32 curatori, 39 capelani rom.-cat., 11 capelani gr. cat. 8 capelani gr. or., 8 spirituali și 7 preoți evangelicilor, total 127 persoane.

D-ra Agata Bărsescu va juca în Cernăuși în 13, 14 și 15 Aprile n. în teatrul orașenesc. Piese, cari se vor reprezenta sunt, afară de Ullranda, dramă de Carmen Sylva, (Regina României), Fiul pustului, Esther și Sapho.

Deprinderile de arme din anul acesta. O ordinațiune mai nouă a ministrului comun de răsboiu dispune cu privire la deprinderile de arme ale rezerviștilor și ale rezervi în întregitate următoarele: Oficerii în rezervă pe timpul deprinderilor de arme sunt de-a se chîama imediat și fără nici o considerare. În anii următori oficerii în rezervă vor primi citarea la deprinderea de arme deja în luna Februarie. Petițiunile înaintate pentru amânarea deprinderilor de arme, comandele militare le vor rezolva în favorul petentului numai în urma unor piedeci neînălțurabile. Acei rezerviști, cari au fost asentați în anii 1887, 1889 și 1891 vor fi chîamați la deprindere de arme pe 20 de țile. Cei din rezerva suplinitore, cari au fost asentați în anii 1889, 1891 și 1893 și cari au fost instruați numai 8 săptămâni, vor fi chîamați pe 28 de țile, er ceilalți din rezerva suplinitore asentați în anii 1887, 1889, 1891 și 1893 vor fi chîamați numai pe 13 țile.

„Speranța“, reuniune de împrumut și păstrare în Borgo-Prund, al cărei director e d-l Dr. N. Hângănuș, a realizat în cursul anului trecut un profit curat de 1644 fl. 42 cr., dintre cari s'au dat spre scopuri de binefacere 30 fl., dividende 5%. Fondul de rezervă este 1240 fl. 55 cr. Capitalul fundamental: 31,265 fl. 90 cr.; depunerî în cursul anului trecut 15,284 fl.

Parastas. Din incidentul repășării mult meritatului nostru luptător Dr. Iancu cav. de Zotta, societatea „Deșteptarea“ din Bosanci a arangiat — dice „Gaz. Buc.“ — în ția de Florii un parastas în semn de adenoă jale pentru pierderea părintelui nostru național.

Importul de fructe în România. Cetim în „Crierul Financiar“: „Mai tote fructele, ce sunt puse în consumațiune, precum: merele, perele, prunele uscate, etc. ne sunt aduse din străinătate. În special pentru mere e cel puțin cunoscut de toti, că ele ne vin din Transilvania; deși sunt

parte din Muntenia, putem, cred, începe lucrarea unui atlas pe județe, care, pe lângă o exactitate perfectă, să presinte și o unitate de scară, de semne convenționale, etc. Cred că institutul geografic al marelui nostru stat-major, în colaborare cu societatea geografică, ar putea începe și duce la bun sfirșit această lucrare, mai ales astăzi când șeful marelui stat-major este chiar onor. nostru vice-președinte, general G. Barozzi, care de 21 ani este în capul acestei societăți.

O altă lucrare, care incumbă societății noastre geografice, ar fi a se pune un premiu pentru un mic manual de geografie a României, în care să se stabilească odată pentru tot-déuna ortografia, cel puțin pentru cele mai însemnate riuri, piscuri de muniți, orașe etc. Acest mic manual n'ar trebui să întrécă peste o côiă de hârtie pentru tipar și ar urma să se imprime în mai multe limbi: francesă, germană, englesă și italiană, spre a se distribui în mai multe esemplare la tote societățile geografice și savante, și la diferite congrese internaționale; prin acesta

s'ar pune capăt la ortografiile fantastice, ce se găsesco astăzi încă în tote manualele de geografie străine și s'ar evita erori ridicule, ca acelea cari aședă capitala noastră când în Bulgaria, când în Turcia, când în Ungaria; sunt puține țile de când olegul nostru D. Soceco a primit o scrisore din Franca, a cărei adresă era: „Bucarest-Hongrie“! Vecinii noștri maghiari sunt mai..... șovinisti în această privință; ei nu scapă nici o oasie ca să nu dea o lecție diferiților geografi seu chartografi, cari nu se conformeză cu ortografia oficială a numelor unghuresce; ast-fel acum de curând, D. Vidal-Lablache a scos o chartă geografică cu titlul „Etats Danubiens“ și numai decăt un geograf maghiar D. Berecz Anton a publicat o critică virulentă operei d-lui Lablache, în ceea ce privește numirile unghuresce. „Les accents et les traits-d'union sont presque partout négligés“! Se plânge D. Berecz, și mai de parte D-sa continuă: „Nous ne comprenons pas pourquoi l'auteur (Vidal-Lablache) donne au „Danube“ le nom allemand „Donau“ et supprime le nom hongrois

„Duna“. Il en est de même pour l'Aluta à côté duquel se trouve inscrit le nom valaque (Oltu); mais le côté hongrois (Olt) manque. L'insertion du mot Transylvanie était complètement inutile, puisque la Transylvanie est totalement incorporée à la Hongrie; la dénomination spéciale n'a plus sa raison d'être!“ Ce ar dice D. Berecz, decă ar primi o scrisore cu adresa „Budapest-Roumanie?“

În cursul anului expirat s'au ținut mai multe congrese geografice: astfel la Brema congresul societăților geografice germane; la Roma acela al societăților geografice italiene; la Bordeaux congresul geografic și ethnologic al societăților franceze și la Londra al șeselea congres geografic.

La Brema și la Roma n'au fost nimenea din partea țerei, er ia congresul dela Bordeaux anunțase participarea sa dl profesor Xenopol; un doliu în familia având l'a împedecat a merge la Bordeaux. D-sa a trimis la congres un memoriu asupra Românilor din regatul Ungariei, care a fost cetit într'una din ședințe și în urmă pu-

blicat în dările de sêmă ale congresului.

În ceea ce privește congresul internațional ținut în luna August trecut la Londra, el se compunea de peste 1500 membri din tote părțile lumii. Societatea noastră a fost reprezentată prin d-nii Grig. Tocilescu, Nedaiano, primul secretar al legațiunii noastre la Londra, și subsemnatul, delegați de cătră societate, cât și de cătră ministrul nostru al afacerilor străine; a mai participat și d-l Holban, delegat din partea ministerului de culte.

Congresul s'a deschis în sêra de 26 Iulie, în sala cea mare dela „Imperial Institute“, de la South Kensington, de cătră A. S. R. ducele de York, în fața unui auditor de aprôpe 3000 persoane în corpul diplomatic, membri congresului, miniștri și marii demnitari ai Corônei.

Imi este imposibil a vè da în astă sêră o dare de sêmă cât de sumară asupra lucrărilor congresului, căoi acesta m'ar duce prea departe și a-și răpi d-lor conferențieri un timp prețios.

Un raport detaliat asupra acestui congres este gata și va apare în primul no-

localități în țera noastră pe unde cultura pomilor fructiferi formază o ocupațiune serioasă și bine îngrijită printre locuitorii dela țără, totuși din lipsa oșosciențelor de a-se pute pune în evidență, prin o reclamă intinsă, produsele lor rămân neocăutate, ér valórea lor deprețiată. Camera de comeroiți din Focșani rógă în parte pe camerele de comeroiți din Ploesc și Pitești — regiuni, pe unde arboricultura este mult dezvoltată — se 'i dea adresa fiá a negustorilor séu a producătorilor de fructe, spre a-i recomanda comersanților din această circumscriptiá, cari sunt nevoiți s'impórté aceste articole din străinătate.

—o—

Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina. Comitetul acestei Societăți a decis s'è ținá o adunare generală extra-ordinară Duminecă în 31 Martie (12 April) 1896 precis la 5 óre după améđi în localitățile Societății. Programul adunării va fi: 1) Alegerea vicepreședintelui și a 3 membri în Comitet. 2) Discursul și propuneri privitoare la interesele Societății.

—o—

Reinoirea privilegiului Băncii austro-ungare. Se scrie din Viena „Agenței Naționale“: „Se dá ca sigure aménunțele următoare în privința reinoirii privilegiului Băncii austro-ungare: Privilegiul se va renoi pentru un period de 12 ani; sediul social va fi tot la Viena și tot în acest oraș se va ținé și adunarea generală. Dreptul Statului asupra beneficiilor Societății va începe după ce acționarii vor fi primit 5 la sută; escedentul se va împărți între acționari în Stat când va trece peste 6 la sută. Trei din patru părți vor aparținé Statului, adecă celor două guverne, cari își vor împărți beneficiile după proporția cotei plătite de Ungaria pentru cheltuelile comune ale monarohiei. Cele 112 milioane bilete de Stat se vor amortisa. Proiectul guvernului se va supune celor două parlamente în cursul sesiunii actuale. Bonurile salinelor se vor retrage din circulațiune prin emisiunea unor rente-coroane.

—o—

Un prinț ca preot. Prințul saxon Maximilian, al 3-lea fiu al moștenitorului presumtiv de tron, va fi hierotonit anul acesta ca preot. De trei ani el studiază teologia în Eichthatt, sub conducerea episcopului br. Leonrod. Prințul Maximilian a studiat de-altmintrelea și drepturile și pe lângă această, pórtá rangul de locotenent al regimentului al doilea de grenadir. La rangul acesta însé el va renunța înainte de hierotonisire.

—o—

Liferare. Direcțiunea institutului co-rețional r. u. din Sibiu publică concurs pentru liferare de rechisite de masă (taoă-muri) și de bucătăria, cum și alte obiecte de fier, tinichea etc., mai departe perii,

tru buletin din anul acesta, astfel că acei cari se interesază de asemenea studii vor pute în curénd ceti în buletinul nostru diferitele oștuni debătute, cât și resoluțiunile luate. Un mare progres sciintific s'a obținut la congres, prin faptul că delegații franceși au admis ca prim-meridian meridional dela Green-Wich, pe când din parte-le delegații englesi și americani au declarat, că adoptă pentru lucrările geografice și sciintifice sistemul decimal. S'è scia câte neajunsuri se pricinuiá invétătorilor prin existența mai multor prim-meridiane și câtă cernélá a curs și câte discursuri s'a pronunțat în favórea unuia séu altui meridian; de astă-data oestia s'a tranșat și de-o parte și de alta s'a făcut sacrificii de amor propriu réu înțeles. Asemenea și adoptarea sistemului celui mai rațional, sistemului metric, pentru lucrările de sciintă va fi bine primită de toți acei, cari se ocupă cu studiile sciintifice.

Tinérul bursier al societății, d-l Mehedinți, a urmat în timp de patru ani cursurile geografice dela Sorbona din Paris și în urmă la universitățile din

cearceafuri, țóle de lână, fețe de masă și covóre etc., ce trebuesc pe séma institutului. Ofertele sunt a-se face în scris la direcțiunea institutului până în 20 April n. c. Informațiuni se pot cere la biroul camerei comeroiale din Brașov.

—o—

Băile scólelor románesci din loc, cari din cauza s'èrbătorilor și a unor reparaturi au fost până ađi închise, se vor deschide mâne, Joi în 9 Aprilie n. c.

Rutenisarea în Bucovina și Români.

„Gazeta Bucovinei“ anunțând, că în budgetul statului pentru 1896, care e deja sancționat, figuréză și o sumă anumită pentru activarea gimnasiului rutean în Cernăuți cu 1 Septemvre a. c. scrie:

Cu tótá stáruința deputatului și mareșalului țării, d-lui Lupul, în comisiunea budgetară pentru activarea de clase paralele și románe la acest gimnasiu, cu tótá orațiunea deputatului baron Vasileo, care a documentat necesitatea creării claselor paralele; cu tóte că s'au trimis mai mult de 200 de petițiuni din partea poporului român din Bucovina; cu tóte că și consiliul comunal din inalta dietá a țării au luat concluse în același sens, totuși guvernul central nu a ufat de bine s'è ținá sémá de ele, amânând împlinirea acestei trebuințe imperiose până cine scie când...

Activarea gimnasiului rutean stá înainte ușelor. Partidul Rutenilor tineri din Bucovina, respective pionerii din Bucovina ai acestui partid galițian, lucră din răspuneri pentru popularea claselor paralele rutene, ce se activează la tómná. În propaganda lor órbă nu intréba de naționalitatea copiilor, cu cari vor s'è populeze gimnasiul lor, ci numai de oșosciențele lor limbistice. Ajunge, ca un copil s'è soie cât de puțin vorbi rusesce, ca s'è fiá înrolat în lista lor, cáoi activitatea emisarilor ucrainoșli, le este destulá garanțiá, că toți copiii ce vor fi înscriși în paralele rutene, până la terminul înscrierii vor dispune de oșosciențele suficiente ale limbei rutene, pentru ca s'è póta fi primiti. În serviciul acestei cause ei nu cruță nici muncă, nici mijlóce.

În fața acestor neobosite sfortări, ce fac Români? Își string ei réndurile pentru o energicá contra-acțiune? Este concisá elita societății románesci din Bucovina și mai ales inteligentá románá din Cernăuți despre pericolul ce amenință vlastările cele tinere, ce peste scurt vor trebui s'è între în șirurile combatanților? Și décă concisá este, ce face pentru deláturarea acestui pericol?

Fóia bucovineană e de părere, că pe câtá vreme nu vor s'è renunțe la existența națională, Români Bucovinei trebuie s'è caute a'și ajuta ei însiși.

Berlin și Leipzig; anul acesta urma a'și trece esamenul de doctor în filosofía la Berlin, pentru care scop începuse deja prelucrarea téssei sale de doctorat.

Din nenorocire, în ultimul timp, în urma unui surmenage intelectual, sănătatea lui s'a scruincinat, și după povețele medicilor a trebuit s'è intrerupá ori-ce ocupațiá intelectuală și s'è se odihnésca câtá va vreme la țără. El trebuie s'è sosésca în curénd în țără, și este de sperat, că la anul viitor, după ce se va fi odihnit și întărit prin aerul curat din munții noștri, va pute a-se întórcé în străinătate spre a-și încorona munca sa stáruitoare de mai mulți ani, prin obținerea diplomei de doctor în filosofía.

În cursul anului trecut, societatea noastră a încercat două perderi însemnate priu încetarea din viață a doctorului D. Branzá și a referitului Al. Odobescu, améndoi membrii ai societății noastre încă dela înființarea ei, și uni din primii ei conferențieri. Societatea le va pásura améndurora o piósa amintire.

Se impune, dice „Gaz. Buc.“, înființarea unei anumite societăți în a cărei îngrijire s'è încapá în prima linie, pentru present, o intensivá vigență, ca tinerele vlastări ale națiunii noastre s'è nu ne fiá înstránate prin propagande străine; apoi înființarea unui internat, în care școlarii románi din Cernăuți s'è fiá plasați sub o părintescă conducere națională și pedagogică; și în urmă crearea de mijlóce pentru înființarea unui gimnasiu românesc particular...

Studentii, invétatorii și espositia milenară.

Ministrul Wlassics a dat o circulară către directorii școlari, în care face oșosout, că elevii preparandi, cum și tinerele școlări dela tóte scólele superioare, populare, civile, comeroiale și medii vor pute face escursiuni sciintifice la Budapesta în intervalul dela 15 Iunie până la 20 Septemvre n. c. pe lângă următoarele favoruri:

Fia-care student va primi dela direcțiunea espositiei cuartir gratuit pe timp de 3 zile, cu așternut, luminat, dejun, prânș și cină, cum și bilet de intrare la espositia cu preț moderat. Pe trenurile administrate de stat vor pute călători până la Budapesta cu următoarele prețuri: pe cl. III-a cu jumătate prețul clasei a II-a; pe cl. II-a cu prețul cl. III-a, ér pe cl. I cu prețul clasei a II-a.

Tóte aceste favoruri însé se pot obține numai așa, décă excursiunea o fac împreună 20—30 de școlári sub conducerea unui profesor, ori invétător. Acești conducători ai excursiunilor vor fi scutiți atât de cheltuelile drumului, cât și ale aprovizionării cu cele de lipsă pe timpul, cât vor sta în Budapesta. De aceste favoruri vor pute usa și elevele scólelor de fetițe și ale asilurilor de copii.

Acei invétători, ori invétátore dela scólele populare, al căror salariu anual e mai mic de 400 fl., la cerere vor pute primi gratuit bilete de călătorie pe tren până la Budapesta.

Producțiuni și petreceri.

Societatea de lectură a tinereții dela institutul pedagogico-teologic ort. rom din Arad invitá la ședința festivă, ce-o va arangia la Dumineca Tomei, în 31 Martie v. c. în „Sala cea mare“ a Seminarului. Începutul la 6 óre séra. În numele societății: George Ardelean, v.-președinte. P. I. Givulescu, secretar. Ofertele maritimé se vor óhita pe cale publicá.

Programa 2.) „Christos a înviat“, cor bărbătesc; 2.) „Cuvânt de deschidere“, rostit de vice-președintele societății George Ardelean teol. c. III; 3.) „Invierea Ta Christóse“, cor bărbătesc. 4.) „Dimitrie Țichindeal, disertațiune de George Subu. pedagog c. IV; 5.) „Dor mi-e dor“, melodie populară esecutatá de orchestra societății; 6.) „Michnea și Baba“, poesie de D. Bolintineanu, declamațiune de A. Todan, t. c. III. 7.) a) „Numele Tău“, cor, bărb, de C. Porumbescu. b) „Floriciá“, cor. bărb. de Wachmann. 8.) „Românul și legea sa“, disertațiune de G. Ciuhand, teol. c. III; 9.) a) „Uită mamă“, cor. bărb. de G. Dima. b.) Moțul la drum“, cor. bărb. de I. Vidu, 10.) Actul III. scena II. din „Iuliu Cesar“ tragedie de W. Schakespeare, declamațiune de: P. Givulescu (Antoniú), Vasille Terebenț (Brut). Corneliu Gherga, Floria Roxin, Petru Șepeșan, teologi, și Traian Cărabuș, ped. c. IV. (cetațeni.) „Putpuria románescă“ de Trifon Lugoșan, esecutat de orchestra societății. 12.) a) „Eu méé duo codrul rămáne“, cântec háiduceșc. b) „Sai Románe, sai în joo“, cor. b. de G. Musicescu. 13) „Marș“, de Trifon Lugoșan, esecutat de orchestra societății.

Mulțămită publicá.

Neputénd răspunde în parte fia-cáruia, rog pe toți amicii și oșoscuiți familiei mele, cari cu ocaziunea decedării mult regretatului meu soț Nicolae Barbu, advocat, au binevoit a-mi trimite câte-o

scrisóre de mângáere, precum și pe cei ce nu au pregetat a lua parte la imormentare, s'è primésca pe această cale cele mai sincere mulțămiri ale mele și familiei mele.

Alba-Iulia, 4 Aprilie n. 1896.

Véd. Cristina Barbu.

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1896 st. v.

se deschide nou abonament la care invitám pe toți amicii și sprinjitorii fólei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șése luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șése luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“

NECROLOG. Maria Rațiu născ. Oláh de Turda, véduva fostului senator magistratual Demetriu Rațiu de Nagylak, după grele suferințe, provédutá cu ss. sacramente a réposat în Domnul în al 82 an al etații și 15 an al véduviei sale.

Despre această durerósa perdere inoșosiintéză întristata familiá pe tóte rude-niile, amicii și oșoscuiți.

Turda, 6 Aprilie 1896.

Ida de Csato n. Rațiu de Nagylak și familiá; Victoria Mesaroș n. Rațiu de Nagylak și familiá, ca fiice și nepoți. Ioan Mesaroș adv. ca ginere. Dr. G. Ilia adv. și familiá.

SCIRI ULTIME.

Fiume, 7 Aprilie. Regele și Regina României au vizitat erí, venind dela Abbazia, pe archiducele Iosif la Fiume.

Viena, 7 Aprilie. În cercurile politice de aici nu se scie nimic despre o conferență européná în cestiunea Egiptului.

DIVERSE.

Cât lemn se íntrebuințéză anual pentru chibrite? Décă vom scoti, cá fia-care om folosesce două chibrite pe zi, atunci în Europa intréga pe zi se folosesce 230 miliarde de chibrite, cari puse cap lângá cap au o lungime de 36½ miliarde de metri; 600 de chibrite, apasă un chilogram, consumul íntreg de chibrite fososite íntro zi apasă cam 300.000 chilogr. Lemnul cel mai bun pentru chibrite este plopul, pentru-cá un metru cubic de lemn de plop apasă 300 chilograme. Europa are lipsă pe an de 400.000 metri cubi de lemn în greutate de 109½ milioane chilograme.

Dare pe mirese. Americanii se uítă cu oohi rei la fetele milionere de acolo, pentru-cá mai bucuos s'è mărítá după tinerele Europeni, cari deși séraoi, dér au o posițiá înaltá. Americanii, pentru a împiedeca oásătorile între tinerele Europeni și fetele din America, au íntrodus mai multe piedeci. În cea mai din urmă adunare ce au avut'o Americanii în New-York în privința acestei au decis, s'è íntroducă o lege, prin care miresele milionere înainte de a-se cununa s'è plátésca 2% din venitul lor în casa orașului, ceea ce pe un an vine cam un milion de dolari.

Cursul pietei Brașov.

Din 8 April 1896.

Banconote rom.	Cump.	9.49	Vénd.	9.52
Argent român.	Cump.	9.40	Vénd.	9.48
Napoleon-d'or	Cump.	9.50	Vénd.	9.54
Galbeni	Cump.	5.65	Vénd.	5.70
Lire turoesci	Cump.	10.75	Vénd.	10.90
Scris. fono. Albina	5%	100.75	Vénd.	101.75

Proprietar: Dr. Aurel Muresianu.

Redactor responsabil Gregorciu Maier.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 April 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.95
Renta de coróne ung. 4%	99.15
Impr. cáil. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.25
Impr. cáil. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.40
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.10
Bonuri rurale croate-slavone.	97.20
Imprum. ung. cu premii	159.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	141.25
Renta de hártie austr.	101.10
Renta de argint austr.	101.10
Renta de aur austr.	122.05
Losuri din 860	147.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	988.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	401.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	367.75
Napoleonori.	9.53 1/2
Márci imperiale germane	58.77 1/2
London vista	120.25
Paris vista	47.72 1/2
Rente de coróne austr. 4%	101.30
Note italiene.	43.60

Brassóvármegye Alispánjától.

Sz. 6050—1896.

HIRDETMÉNY.

Brassóvármegye törvényhatóság 1895 évi zárszámadásai az állandó választmánynak folyó hó 3 án tartott ülésében az 1886 évi XXI. t. cz. 17 §-a alapján hozott határozata értelmében 15 napon át közszemlére tétetnek.

Miről a vármegye közönsége azzal értesítettik, hogy azok a kitűzött határidőn belül a hivatalos órákban a vármegye számvevőségénél bárki által betekintheők.

Brassó, 1896 é. Ápr. hó 4-én.

Dr. Jekel,
alispán.

Nrul 4660—1896.

Concurs!

Pentru ocuparea postului tutorului orfanal orășenesc, împreună cu leafă anuală de 900 fl. și 150 fl. bani de locuință, se scrie prin acesta concurs.

Reflectanții au de a-și așterne petițiunile, instruite cu documentele asupra cunoșterii a celor 3 limbi ale patriei, asupra purtării morale, asupra studiilor și esamenelor depuse și recerute pentru acest post, — cel mult până în 15 Aprilie a. c. la 12 ore la acest magistrat.

Acest concurs se estinde și asupra postului eventual devenit vacant prin ocuparea susnumitului post de către unul din statul funcționarilor magistratuali prezenți. La ocuparea eventualului post se recere. se înțelege de sine, calificațiunea prescrisă de lege.

Brașov, 28 Martie 1896.

947,2—2

Magistratul orășenesc.

„UNIREA“ asociațiune de credit și de economii în Vad.

CONVOCARE.

Domnii membri ai Societății se invită în virtutea § 53 al statutelor la a

II-a adunare generală ordinară

carea se va ținea în Vad la 19 Aprilie 1896 st. n. la 11 ore înainte de amădă în localul închiriat al societății Nr. casei 73 cu următorul

PROGRAM:

1. Aprobarea bilanțului pro 1895 și darea absolutoriului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
2. Decidere asupra împărțirii profitului curat în sensul §. 49 din statute.
3. Alegerea comitetului de supraveghiere.
4. Ridicarea prețului marcelor de prezență pentru direcțiune și comitetul de supraveghiere.
5. Eventuale propunerii.

Domnii membri, cari nu pot lua parte în persoană la adunarea generală în sensul § 58 au dreptul a autorisa pe alt membru să-l reprezinte, printr'o împuternicire în scris.

Din ședința Direcțiunii ținută în 19 Martie 1896.

„UNIREA“ asociațiune de credit și de economii în Vad.

Irodion Boeriu.

Iuan Șandru.

Contul bilanțului.

ACTIVE	fl.		PASIVE	fl.	
	cr.	cr.		cr.	cr.
Cassa în număr	33	55	Capital de cuote	1961	05
Cambii escomptate	17,572	90	Fond de rezervă	91	93
Obligațiuni cu cavenți	5573	—	Depunerii spre fructificare	20,412	71
Spese de fondare după amortisațiune de fl.	139	57	Interese trans. anticipate	344	—
Mobilier	157	14	Dividende neridicate	2	50
			Diverse conturi creditore	38	62
			Profit curat	625	35
	23 476	16		23.476	16

Contul profitului și perderilor pro 1895.

EȘITE	fl.		INTRATE	fl.	
	cr.	cr.		cr.	cr.
Interese la depunerii spre fructificare	1096	97	Interese de escompt	1581	14
Interese după cuotele lunari	40	33	Interese la impr. oblig. cu cavenți	579	93
Spese de birou	193	75	Taxe de manipulare	1	04
Salarie	231	54	Profit transpus din anul 1894	330	—
Marce de prezență	14	75			
Remunerațiuni	110	—			
Contribuțiune	139	54			
Amortisare din mobilar	17	46			
Amortisare din speșele de fondare	15	50			
Provisiuni	6	92			
Profit curat	625	35			
	2492	11		2492	11

VAD, 31 Decembrie 1895.

Irodion Boeriu, m. p. Iuan Șandru, m. p. Iacob Boeriu, m. p. Iosif Paserariu, m. p. Tamaș Boeriu m. p. Iose Strimbu, m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă, le-am găsit în consonanță cu acelea și esacte.

VAD, 19 Martie 1896.

George Boeriu, m. p. George S. Boeriu, m. p. Ioan Dejenariu, m. p.

Colaționat și să află asemenea cu originalul.

VAD, 1 Aprilie 1896.

G. Boeriu, membru din Comitetul de supraveghiere.

Hotel Bucarest.

Subscrișii au onóre a aduce la cunoștința On. Public, că cu inceperea din 1 Aprilie am primit noi

Hotel Bucarest,

pe care până la 1-a Mai i-l vom pune la dispoșiția On. public arangiat cu totul din nou cu cel mai mare confort, sub conducerea și supraveghiere personală a D-lui Erdélyi Ede.

Basați pe renumele ce i-a succes D-lui Erdélyi Ede a și-l câștiga din partea On. public călător, ca fost antreprenor a Hotelului „Europa“ (sub numele de Weisz). Sperăm că sprijinul ce l'am avut atunci, vom fi norocoși de al avé și în viitor în urma serviciului nostru în toate privințele mulțamitor.

950,3—3

Erdélyi și Reisz.

Mostre atrăgătoare

pentru mușterii privați gratis și franco. Căte cu mostre, cum nu s'au mai vădut până acum, pentru croitorii, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru înaltul cler, stofe prescise pentru uniformele funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici; livrée-uri, postavuri pentru biliarde (mese de joc), și trăsuri. — Asortiment foarte bogat de LODEN din Stiria, Carniola și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabricii, nu pot nici o concurență. — Asortiment de șaluri fine și durabile pentru dame în colorii foarte moderne. — Stofe de spălat, pleduri de voiaj de la 4—14 fl. Tote cele necesare la croitorii, precum căpșușeli de mâneci, nasturi etc.

Cine voesce a cumpăra postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată, ér nu s'drențe eftine, cari nu prețuesc nici cât cusutul croitorului, să se adreseze la

JOH. STIKAROFKY în Brünn. (Centrala industriei de postavuri austriace).

Deposit permanent de postavuri peste 1/2 milioane florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

Să se ferescă cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub marca „Marfa lui Stikarofsk“ oferă alte mărfuri false. La astfel de ómenii eu nu vënd sub nici o condiție marfă.

899,11—24.